

— **Umrli** je dne 15. aprila v Celju učitelj jugoslovanskih jezikov na graškem vseučilišču, odlični slovenski jezikoslovec dr. Vatroslav Oblak. Časten spomin bodi mej nami še mlademu a učenemu jezikoslovcu našemu!

— **Pri Mariji pomagaj na Brezjah** je s 1. majem počenši ob delavnikih vsakdanja sv. maša ob $\frac{1}{4}$ 10 uri, ob nedeljah in praznikih pa služba božja ob $\frac{1}{2}$ 11. uri dop. Ob praznikih Matere Božje je tudi zjutranje opravilo ob $\frac{1}{2}$ 7. uri.

— **Domači umetnik kipar g. Alojzij Gangel** je po naročilu g. ces. svetnika Iv. Murnika ravno dodelal na pokopališču nad rakvijo nepozabne rodoljubkinje in dobrotnice gospe Marije Murnikove prekrasni nagrobni relief iz kararskega marmorja, ki nam predstavlja milodarnost, ki je dičala prerano umrlo pokojnico. Izdelovatelj in naročnik sta si postavila s tem reliefom lep spomenik tudi sebi, prvi, ki je to li mojstersko dovršil delo, drugi pa, ki je podpirajoč domačo umetnost, dal napraviti to dragoceno delo, kakoršnega dosedaj še ni bilo na ljubljanskem pokopališču.

— **Zgradba doma »Glabene Matice«** se je oddala stavbeniku g. Viljemu Treotu, kot najcenejšemu ponudniku.

— **Stavbo gimnazijskega poslopja v Kranju** je občinski svet oddal v svoji seji dne 19. aprila t. l. kranjski stavbeni družbi za 88.000 gld. Proračun stavbenih stroškov se je glasil na 110.700 gld. Kranjska stavbena družba je bila najcenejši ponudnik.

— **Tržiška železnica.** Konzorcij za zgradbo železnice Kranj-Tržič je pod načelstvom drž. poslanca Nj. prevzvišenosti gosp. barona Schwegla zopet storil vse potrebne korake, da če le moč, dožene končno zgradbo te posebno za industrijski Tržič zelo potrebne železnice. Ravnatelj S. Rieger pri sv. Ani je tem povodom izdal brušurico, v kateri opisuje vsa dosejanja prizadevanja za zgradbo te železnice.

— **Dobrodelne predstave v gledališču** v korist Josefinum-u v Ljubljani bodo nemške dne 29. in 30. aprila t. l., slovenska pa 9. maja t. l.

— **Obdačenje sejmskih pristojbin.** Minole dni se je razpravljalo pri upravnem sodišču na Dunaju o pritožbi mesta dunajskega, proti deželnemu finančnemu ravnateljstvu, ki je zahtevalo za pristojbine od sejmskih prostorov dohodninski davek in to za l. 1886 do 1891. Davčna oblast je mnenja, da so sejske pristojbine dohodek občinskega premoženja in kot take davku podvržene. Občina pa trdi, da je ta dohodek le neki davek, ki se pobira na podlagi sejskega reda in je tudi v obrtnem redu kot davek označen. Sejmski denarji tudi niso noben ekvivalent za uporabo prostora. Propis dohodninskega davka torej ni utemeljen. Upravno sodišče je odločilo v smislu mnenja mestne občine Dunajske.

— **V Velikih Laščah** napravili so za župno cerkev nov velik zvon težek 49 centov. Dne 14. t. m. so ga slovesno dvignili v cerkveni stolp. — Ondotni rodoljubi so osnovali tudi dne 18. aprila posojilnico. Opaža se, da se Velikolaščani zadnji čas prav marljivo gibljejo.

— **»Gorenjski Sokol«** ima svoj prvi občni zbor v nedeljo dne 3. maja v Kranju.

— **Vojaška vest.** Prvi bataljon 27. pešpolka v Gradci je prestavljen v Ljubljano, v Gradec pa je odšel dosedaj v Ljubljani bivajoči 3. bataljon tega polka. Nagla premestitev prvega bataljona iz Gradca izvršila se je, ker se je moštvo tega bataljona in v Gradci se nahajajočega bosenskega bataljona, večkrat spoprijelo in so se ponavljali krvavi pretepi.

— **»Trgovsko in obrtno podporno društvo«** snujejo v Gorici. To društvo naj bi imelo namen privabljati v Gorico slovenske trgovce in obrtnike, ki naj bi si z podporo rečenega društva opomogli in postali trdni steber Slovenstva v Gorici. Zavedni in složni Goričani so nam porok, da bo to društvo vspešno delovalo.

— **Ljubljanske okrajne bolniške blagajne** občni zbor bo dne 30. t. m. ob 7. uri zvečer v mestni dvorani.

— **Edengoldinarskih bankovcev** se je do konca marca 1896. vzelo iz prometa in uničilo za 56.912.529 gld. V prometu jih je še za 970.832 gld. Vseh teh bankovcev se je l. 1894. izdalo za 57.883.361 gld.

— **V mestno hranilnico v Novem mestu** je meseca marca 1896. vložilo 106 strank 21.149 gld. 42 $\frac{1}{2}$ kr. Izposojilo se je 25 strankam 13.920 gld.

Boj mej ribami sabljačami.

Nedavno zapazili so na parniku, ki vozi vsaki dan redno med luko San Pedro v Kaliforniji in okoli trideset milj oddaljenim otokom Santa Karolina hud boj mej somovo samico in ribo sabljačo. Jedno miljo od parnika vzdignil se je meglen hribec, ob čegar vznožji je črn rep tolkel ob vodo.

Som se je obrnil, toda druga riba ni nehala tolči ob vodo, končno pa je bruhnila morsko vodo od sebe ter izginila pod površjem. Riba sabljača je tolkla s svojim dolgim, ostrim, špičastim repom (mečem) ob soma, dokler ga ni zadela na občutljivo mesto ter ga tako premagala.

Taki boji niso nič nenavadnega. Ribiči loveči some, imajo pogostoma priliko opazovati na telesu ubitih somov rane, katere je prizadela riba sabljača. Zadnja navadno napada, a redko se ji posreči umoriti soma. Tudi med ribami sabljačami pogostoma nastanejo taki boji. Ob nekem drugem obrežji zapazila sta lani dva ribiča dve ribi sabljači vzdigniti se iz morja. Videla sta, kako sta ribi plavali po vodi ter nazadnje v dotiko prišli. Boj je nastal naposled. Ribi sta tolkli z repom jedno drugo. Toda dvoboj se jima ni posrečil in zato sta šli narazen. Jedna ranila je drugo z repom pod očesom, drugi se udarec ni posrečil. Zategadelj skušala je druga ubežati, toda prva jo je nato prebodla s svojim repom. Repa ni poprej potegnila iz telesa, dokler ni druga riba nehala plavati. Zmagalka popustila je boj. Premagano ribo navadno vlove ribiči. Strašne so rane umorjene ribe, katere je prizadela riba zmagalka. Te rane so dokaz, da mora biti moč repov velikanska.

Rep tvori koščen, oster podaljšek. Zgornje čeljuste nima zobov. Spodnja čeljust je trda ali koščena. Riba sabljača je s svojimi velikimi, naprej stoječimi očmi in s svojim veslu podobnim, močnim repom prava podoba hitrosti in vstrajnosti. Kadar plava po morju z največjo hitrostjo, tedaj zamore s svojim repom predreti lesen ladjin rilec, akoravno bi bil slednji okovan z bakrom.

Na parniku „Dreadnought“ opazili so boj med temi ribami. Kmalu nato opazili so luknjo v ladiji in so morali zategadelj veslati proti luki. Zdaj še le so videli, da je riba sabljača s svojim repom predrla zunanje bakreno okovje in ob enem parnikovo steno, ki je bila narejena iz debelega hrastovega lesa. Predrla je vso steno ter poleg tega še sod, ki je bil v parniku ob steni. Rep se je zlomil ter po nekoliko služil luknji v zamašek.

Sto enakih slučajev bi še lahko našli. Neki drugi parnik je riba sabljača tako prizadela, da se je potopil.

Ob kalifornijskem obrežju nahajajo se tri vrste rib sabljač: kiphius gladins, petrap turns albidus, histopharus. Nedavno našli so ob obrežju ne daleč od San Diego belega Tetraptuna, ki je meril šest čevljev na dolžino. Del njegovega repa je bil zlomljen. Najbrž je žival del repa zgubila v boju z ribo sabljačo, žival je imela namreč šest palcev globoko rano.

Jako malo je znano o mladičih rib sabljač. Niso še opazili ob kalifornijskem obrežju mlado ribo sabljačo. Živali se drže posebno obrežja pri Los-Angeleskih otokih. Zasledujejo druge ribe, ki jim služijo v hrano. Nikdar ni število njih toliko, da bi se ribiči potrudili jih zasledovati.

„Am. Slov“.

— **Ivan Metod Solnce.** V Afriko, Tangier v državi Marocco odpeljal se je 11. aprila iz New Jorka gosp. Ivan Metod Solnce, župnik fare sv. Matevža v St. Paulu, Minn. — Obiskal bode Marocco in Španijo ter se potem skozi Neapol in Rim podal v svojo domovino na Kranjsko. Prečastiti gospod gre po devetletnem trudapolnem delu iskat si zdravja počitka pod milim južnim domačim nebom.

— **Nemški cesar** na Dunaju ni bil skop z redi. Podelil je 150 avstrijskim častnikom razne rede.

— **Upor v graški klavnici.** V graški klavnici so se mesarski pomočniki uprli službo izvršujočemu živinskemu zdravniku. Pretili so mu z noži. Policija je dva kolovodji zaprla.

— **Do smrti mučen.** V Reiflingu na Gorenjem Štajerskem je 70letni užitkar Franc Taferner umrl čudne smrti. Kmetica, ki bi mu bila morala v boleznih streči, ga je pustila brez zdravnika. V postelji ga je polivala z mrzlo vodo in pretepala. Starček je s težavo ušel jej iz hiše in drugi dan so potem našli mrtvega na polji.

— **Knezi Andrassy.** Sedaj se govori, da bode starša rodbina grofov Andrassyjev povzdignena v knežji stan. O tem se je že o svojem času govorilo, ko je bil bivši minister vnanjih stvari grof Julij Andrassy šel v pokoj. O rodovini Andrassy se pripoveduje, da se je nahajala že za časa kralja sv. Štefana in izvira od nekega hrabrega vojaka Andreja po imenu

— **Dinamitni napad v Lizboni.** V soboto zvečer je neki bogat lizbonski tovarnar peljal se iz tovarne. Pod njegovim vozom se je razletela nastavljena bomba. Raztrgala je tovarnarja in kočijaža.

— **Visoka starost.** Ruski listi poročajo o delavcu Ivanu Fedaroviču Kuzminu, ki je bil 1757. leta rojen za časa vlade carice Elizabete. Bil je ta starček kočijaž pri nekem grofu. Ker je grofovsko rodbino razžalil, so ga v 86. letu poslali v Sibirijo, ker je ostal do 1891. leta. Kuzmin, ki ima sedaj 139 let, še dobro vidi in sliši in si še sam služi kruh.

— **Velek požar** je uničil mesto Ghetho v Indiji. Pogorelo je nad 300 hiš. 4000 ljudi je brez strehe.

— **Zaradi trgovine z dekleti** zaprli so sedaj na Dunaju bivšega poštnega asistenta Filomena Zalewskega, kateri je bil obsojen ob svojem času v osemletno ječo, ker je bil na pošti poneveril 151 000 gld. Sedaj je pa dekleta nakupoval za zloglasne hiše v Odesi.

— **Poskušeni ropni umor.** V Hernalsu na Dunaju je žena nekega hišnika Frauberger napala jedno v dotični hiši stanujočo sedemdesetletno žensko in jo hotela z vrvjo zadušiti, da bi jo oropala. Stara žena je bila za časa jela klicati na pomoč in so ljudje prihiteli. Napadovalka je ubežala.

— **Hranilnica v konkurzu.** V Djakovem na Hrvaškem bode hranilnica napovedala konkurz. Vsa prizadevanja, da bi hranilnico rešili, so bila zaman.

— **Pogorela je žičarna v Jolietu v Ameriki.** Vsled tega je 800 mož ob delo. Ogenj je nastal na dosedaj še neznan način in se je širil na junaškem delovanju ognjegascv. Zguba na poslopju, blagu in strojih znaša okrog 100 000 dolarjev, med tem ko dosega zavarovalnina znesek 175 000 dolarjev. Torej ne bo zadela škoda družbe, ampak delavce, kajti mnogi bodo za več mesecev brez dela. Pravijo, da bodo na razvalinah postavili kmalu novo, še lepšo tovarno.

— **Eksplodizija najgroznejše vrste** se je prepetila v Laflin-Randa mlinih za smodnik v Riftonu v Ameriki. Ubilo je pri peči pet oseb, katere so bile tačasno na delu v smodnikovi osuševalnici, njih trupla so bila razdrobljena na kosce in le s težavo so jih skupaj spravili in spoznali.

— **Uživanje Kathreiner-Kneippove sladne kave** postaja vedno bolj splošno, in z veseljem opazujemo, da se je ta zdravi izdelek udomačil skoraj že pri vseh družinah. Mnogi pijejo Kathreinerjevo kavo že čisto, brez primesi bobove kave, kar ugodno upliva tako na zdravstvene razmere, kakor na varčnost pri gospodinjstvu. Resničen je izrek, da si dobra stvar vsem predsodkom navkljub nazadnje vendar le veljavo pribori; to se je sijajno pokazalo pri Kathreinerjevi kavi. Da se je pa taki hitro udomačila skoraj pri vseh javnih zavodih, pripisati je tudi temu, do so ravno v novjšem času mnogo sloveči in skušeni zdravniki občinstvo opozorili na škodljivost priljubljene bobove kave odstrani, ako se jej primeša Kathreinerjeve sladne kave, in da se s tem nje prijetni okus ne zmanjša, in prav to je omogočilo prekucijo v rabi vsakdanje kavine pijače. Ta preobrat, ki je domači sladni kavi do veljave pripomogel, je pa tudi v korist naši obrtnosti in našemu kmetijstvu.

Loterijske srečke.

V Brnu dne 22. aprila t. l.: 43, 42, 37, 5, 46.

Na Dunaji dne 18. aprila t. l.: 33, 58, 90, 83, 39.

V Gradci dne 18. aprila t. l.: 34, 6, 78, 77, 9.

Krasni uzorci se pošiljajo zastoni in poštne prosto na zasebne naročnike. Zelo obširne uzorčne knjige, kakor jih še ni bilo, dobe krojači nefrankovane. (11)

Blago za obleke.

Peruvien in dosking za visokočastito duhovščino, predpisano blago za c. kr. uradniške uniforme, za veterance, požarne brambe, telovadce, livreje, sukno za biljarde in igralne mize, prevlake za vozove. Največja zaloga štajerskega, koroškega in tirolskega lodna za gospe in gospode po prvotnih tovarniških cenah in v takih izbirah, da jih 20kratna konkurenca ne zamore nadomestiti. Največja izbira ogrinal za dame v najmodnejših barvah, perilno blago, potne pléde od 4 do 14 gld. Krojaške potreščine (podvlaka, gumbe, šivanke, sukanec itd.) Vredno, pošteno, trpežno, čisto volneno sukno blago in ne cene cunje, ki niti niso vredne krojaškega dela, priporoča:

JAN. STIKAROFSKY,

v Brnu (središče avstrijske suknene trgovine).

Največja zaloga sukna v vrednosti 1/2 milijona goldinarjev.

— Pošilja se le po povzetji. —

Svarilo! Agentje in krošnarji radi prodajajo svoje malo-vredno blago pod imenom „Stikarofsky“. Da se takim sleparijam v okom pride, javim, da tem ljudem sploh svojega blaga ne prodajam.